

4036837 ENTM/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม ;

ว.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ : ปริมาณสารตะกั่ว/อาหารบาทวิถี

อภิวิติ ศรีจันทราพันธุ์ : การศึกษาเปรียบเทียบปริมาณสารตะกั่วในอาหารบาทวิถีของกรุงเทพมหานคร ระหว่าง พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2542 (COMPARATIVE STUDIES ON LEAD CONTENT IN STREET FOODS IN BANGKOK IN 1993 AND 1999) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชาลี นาวานุเคราะห์ Ph.D., เทพพนม เมืองแมน Dr. P.H., สุชาติ นวกวงษ์ ว.ม., โอภาส จารุมณี ว.ม., 96 หน้า. ISBN 974-663-801-7

การศึกษาวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณสารตะกั่วในอาหารบาทวิถีของกรุงเทพมหานคร ระหว่าง พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2542 และเพื่อเสนอแนะผู้จำหน่ายและผู้บริโภคอาหารบาทวิถีค่านิ่งถึงอันตรายจากอาหารบาทวิถีที่แวดล้อมไปด้วยไอเสียของขบวนการพาหนะซึ่งจะก่อให้เกิดโรคพิษตะกั่วได้

โดยทำการศึกษา 3 เขต (เขตชั้นใน ได้แก่ เขตปทุมวันและเขตพญาไท เขตชั้นกลาง ได้แก่ เขตดอนเมืองและเขตจตุจักร เขตชั้นนอก ได้แก่ เขตหนองจอกและหนองแขม) ผลการศึกษาพบว่าอาหารบาทวิถีของกรุงเทพมหานครที่สัมผัสอากาศทุกๆ 1 ชั่วโมงของ พ.ศ. 2542 จะมีปริมาณสารตะกั่วปนเปื้อนเฉลี่ย เท่ากับ $2.84 \mu\text{g/hr}$ เมื่อเปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2536 ที่ทำการศึกษาโดยประกายบริบูรณ์ ที่มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ $4.027 \mu\text{g/hr}$ พบว่าลดลง $1.187 \mu\text{g/hr}$ (29.48 %) เนื่องจากรัฐบาลได้มีมาตรการกำหนดคุณภาพและปริมาณสารตะกั่วในน้ำมันเบนซิน เป็นผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2539 และยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซินชนิดที่มีสารตะกั่วทั้งหมด ทำให้ปริมาณสารตะกั่วในอากาศลดลง ซึ่งส่งผลต่อปริมาณสารตะกั่วในอาหารบาทวิถีให้ลดลงตามไปด้วย

ความแตกต่างของปริมาณสารตะกั่วจากอากาศที่ปนเปื้อนใน 1 มื้ออาหาร ทุกๆ 1 ชั่วโมงของกรุงเทพมหานครเขตชั้นใน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $4.33 \mu\text{g/hr}$ ซึ่งมากกว่าปริมาณสารตะกั่วใน 1 มื้ออาหารของเขตชั้นกลางและชั้นนอกที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $2.67 \mu\text{g/hr}$ และ $0.4182 \mu\text{g/hr}$ ตามลำดับ ซึ่งเขตชั้นกลางและเขตชั้นนอกมีค่าต่ำกว่าเขตชั้นใน 38.34 % และ 90.34 % ตามลำดับ ความแตกต่างดังกล่าวของสารตะกั่วที่ปนเปื้อนในอาหารบาทวิถีของกรุงเทพมหานคร ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของอากาศ ด้วยเหตุผลว่าปริมาณสารตะกั่วในอากาศของกรุงเทพมหานครนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากควันเสียของขบวนการพาหนะ ฉะนั้นบริเวณใดมีการจราจรคับคั่งมากก็ทำให้มีคุณภาพของอากาศ อันหมายถึงสารตะกั่วปนเปื้อนอยู่มากก็จะทำให้มีการปนเปื้อนของสารตะกั่วในอาหาร มากขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน